

ВІСНИК

ЩОДО ЮРИДИЧНИХ ТА РЕГУЛЯТОРНИХ ПИТАНЬ

ДЛЯ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ | ПІДГОТОВЛЕНИЙ ЄБРР
ЗА ПІДТРИМКИ АО "АРЦІНГЕР" ТА РАДИ БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА

Вісник щодо юридичних та регуляторних питань призначений для інформування малих та середніх підприємств про нові законодавчі та регуляторні зміни, що безпосередньо впливають на їхню бізнес-діяльність

Ви можете надіслати нам своє запитання на LTTBusinessGuide@ebrd.com. Ми відповімо на найактуальніші запити в наступних випусках вісника, а також оновимо інформацію на вебсайті. За юридичною консультацією можна звернутися до юридичної підтримки [Дія.Бізнес](#).

Внесено зміни до Податкового кодексу України, якими було підвищено податки

10 жовтня Верховна Рада України ухвалила [Закон України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану"](#) (надалі – "**Закон**"). Основні зміни полягають у наступному:

- Ставку військового збору (надалі – "**ВЗ**"), що застосовується до зарплати фізичних осіб, збільшено з 1,5% до 5%;

Збільшення ставки не поширюється на грошове забезпечення військовослужбовців та працівників Збройних Сил, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Головного управління розвідки Міністерства оборони України, Національної гвардії, Державної прикордонної служби, Управління державної охорони, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державної спеціальної служби транспорту, для яких ставка ВЗ залишається на рівні 1,5%.

У разі якщо мобілізованому військовослужбовцю продовжують

виплачувати зарплату на роботі, на якій він працював до мобілізації, то до такої зарплати буде застосовуватись збільшена ставка ВЗ у розмірі 5%.

ФОПам, що перебувають на загальній системі оподаткування, нараховується ВЗ за ставкою 1,5% за наслідками 2024 року, оскільки їхня база оподаткування – це чистий річний оподатковуваний дохід. А от з січня 2025 року ставка для ФОПів також збільшиться до 5%.

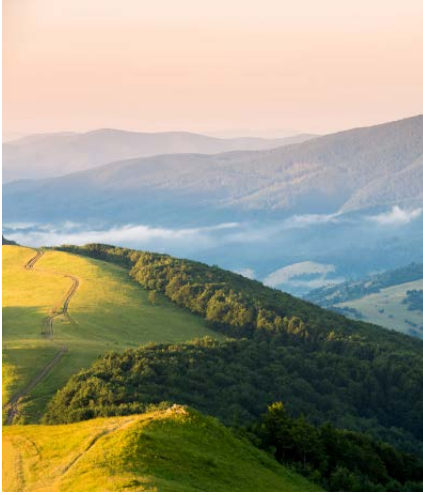
- Військовий збір на інші крім заробіної плати доходи фізичних осіб (наприклад, дивіденди, дохід від надання земельної частки в оренду, пенсійні виплати, дохід, отриманий у спадщину і т.п.) також збільшено з 1,5% до 5%;
- Встановлення ВЗ для ФОПів першої, другої та четвертої групи у розмірі 10% від мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня поточного року, з розрахунку на календарний місяць;

Останнім часом більшість законодавчих змін в Україні були реагуванням на наслідки повномасштабного воєнного вторгнення Російської Федерації в Україну. Змін зазнали всі основні сфери правового регулювання, які стосуються бізнес-діяльності, зокрема, валютне регулювання, податкове, трудове, земельне законодавство тощо. Також у майбутньому очікується активізація законодавчих змін для приведення українського законодавства у відповідність із законодавством ЄС у процесі євроінтеграції України.

Цей вісник, започаткований у листопаді 2022 року, містить стислий перелік важливих керівництв і законодавчих змін, які впливають на діяльність українських малих та середніх підприємств.

European Bank
for Reconstruction and Development

Починаючи з 1 січня 2025 року, мінімальна заробітна плата становитиме 8 000 грн. Таким чином, військовий збір для ФОПів першої, другої та четвертої групи становитиме 800 грн.

- Встановлення військового збору в розмірі 1% від доходу для платників єдиного податку третьої групи;
- Зміна податкового періоду подання звітності з податку на доходи фізичних осіб з квартального на місячний.

За словами голови парламентського комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данила Гетманцева збільшення податків принесе в бюджет України додаткових 30 млрд грн. А протягом наступного, 2025 року, близько 135 млрд грн.

Щодо набрання чинності, то Закон набрав чинності 1 грудня 2024 року, крім норм щодо і) збільшення оподаткування прибутку/дивідендів фінансових компаній та ii) авансового внеску з податку на прибуток пунктів обміну іноземної валюти, які набирають чинності з 1 січня 2025 року.

Надання фінансової державної підтримки мікро-, малим та середнім підприємствам

13 вересня Кабінет Міністрів України прийняв Постанову № 1054 "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28" (надалі – "**Постанова**"). Постанова, зокрема, передбачає:

- можливість зниження відсоткової ставки для бізнесу шляхом поєднання державної підтримки (програми "Доступні кредити 5-7-9") з партнерськими програмами уповноважених банків;

Державну програму "Доступні кредити 5-7-9%" реалізує Фонд розвитку підприємництва (надалі – "**Фонд**"), що уклав угоди про співробітництво з 46 уповноваженими банками до числа яких належать найбільші банки України, такі як Приватбанк, Ощадбанк, Сенс Банк, Укресімбанк, Укрсиббанк тощо.

Тепер надання державної підтримки через систему Фонду може здійснюватися разом із державною підтримкою, яка може надаватися місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування на підставі регіональних та місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва за рахунок місцевих бюджетів, а також поєднуватися з партнерськими програмами уповноваженого банку. Ознайомитися із переліком програм і умовами участі можна за [посиланням](#).

Партнерською програмою банку є форма співробітництва, що встановлюється на підставі договору між банком та продавцем або виробником товару/продукції, що передбачає сплату комісійної винагороди банку виробником під час укладання банком кредитних договорів із суб'єктом підприємництва на купівлю відповідного товару/продукції, що дасть банку змогу застосовувати партнерську знижку до розміру компенсаційної процентної ставки, яка підлягає сплаті суб'єктом підприємництва.

Тобто, партнерська програма банку означає можливість клієнта отримати фінансування на більш вигідних умовах, у разі якщо таке фінансування залучається для купівлі товару/продукції у постачальника, з яким банк досяг відповідних партнерських домовленостей.

- для отримання державної підтримки у вигляді гарантії Фонду суб'єкт підприємництва повинен відповідати критеріям, визначеним пунктом 17 [Постанови "Про надання фінансової державної підтримки"](#) на момент включення до кредитного портфеля кредиту суб'єкта підприємництва, за яким надано гарантію Фонду;

- вимога імплементації екологічних та соціальних стандартів Світового банку при наданні кредитів сільськогосподарським підприємствам з 1 грудня 2024 за програмою 5-7-9. Тобто суб'єкт підприємництва, що провадить діяльність у сільському господарстві (основний КВЕД) повинен запровадити та дотримуватися [Екологічних та соціальних стандартів Світового банку](#).

Послаблення обмежень валютного контролю

Черговим валютним послабленням з початку повномасштабного вторгнення стало прийняття [Постанови Правління Національного банку України № 83 від 9 липня 2024 року “Про внесення змін до постанови Правління НБУ від 24 лютого 2022 року № 18”](#), яка передбачає наступні валютні послаблення:

- збільшено граничний строк розрахунків за операціями з експорту зерна з 90 до 120 днів (що водночас є на 60 днів меншим, ніж для всіх інших товарів вітчизняного експорту - 180 днів);
- надано змогу відшкодувати нерезидентам витрати, понесені через їхню участь у наданні кредиту українському позичальнику. Умовою для проведення такої операції є те, що гарантом, поручителем чи страховиком зовнішнього кредиту має бути іноземне експортно-кредитне агентство чи іноземна держава або ж гарантом чи поручителем за таким зобов'язанням є міжнародна фінансова організація;
- дозволено переказувати кошти на користь іноземних компаній, до складу акціонерів яких входить іноземна держава, для сплати страхових платежів за договорами, що передбачають покриття воєнних ризиків на території України.

Також [Постановою Правління Національного Банку України від 6 вересня 2024 року № 108 “Про внесення змін до постанови Правління НБУ від 24 лютого 2022 року № 18”](#), передбачено:

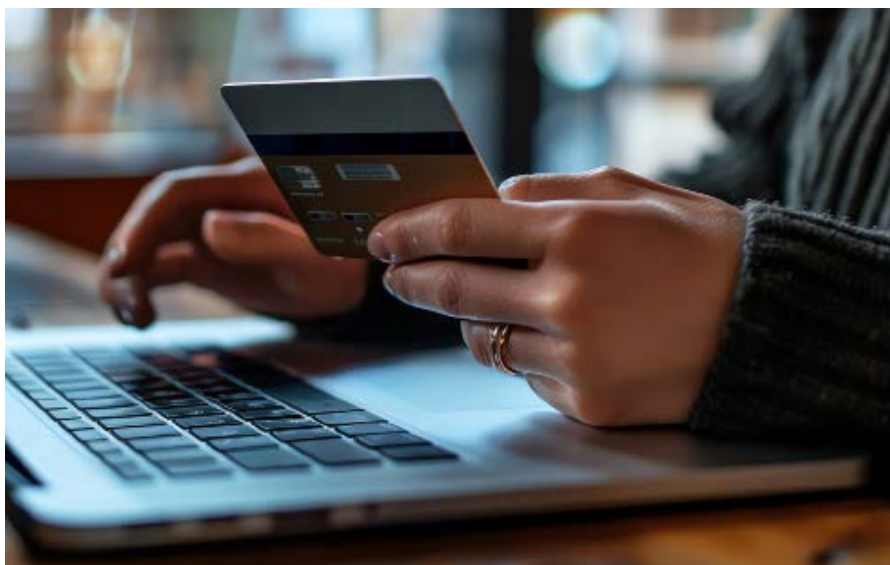
- суб'єктам електронної комерції дозволено переказувати кошти з України для сплати ПДВ в ЄС, що дає змогу суб'єктам електронної комерції купувати та переказувати іноземну валюту за кордон для сплати ПДВ за операціями з купівлі товарів українських виробників споживачами з країн ЄС. Умовою для проведення цих операцій є те, що суб'єкт електронної комерції має бути зареєстрований як платник податків у ЄС;

[Суб'єкт електронної комерції - суб'єкт господарювання будь-якої організаційно-правової форми, що реалізує товари, виконує роботи, надає послуги з використанням інформаційно-комунікаційних систем, або особа, яка придбаває, замовляє, використовує зазначені товари, роботи, послуги шляхом вчинення електронного правочину.](#)

Дані операції можуть здійснювати лише ті підприємства, які не мають випадків незавершеного валютного нагляду за операціями з експорту товарів протягом 12 місяців, що передують даті проведення операції.

- встановлення щомісячного ліміту у розмірі 100 тис грн в еквіваленті на розрахунки за кордоном, що здійснюються з використанням платіжних карток, відкритих українськими банками до рахунків в іноземній валюті, на операції з кодами торговця 5094 (коштовне каміння, метали та ювелірні вироби), 5944 (годинники, ювелірні вироби та вироби зі срібла) та 5972 (магазини монет та марок).

З іншими змінами у сфері валютного регулювання можна ознайомитись у [Віснику № 6 від липня 2024 року](#).

Запрошуємо долучитися до офіційної сторінки ЄБРР [Facebook](#), що створена для інформування малого та середнього бізнесу щодо наявних можливостей та ініціатив, які надаються ЄБРР задля їхньої підтримки.

Більше новин про можливості для МСБ – у наступних випусках вісника.

Вісник було підготовлено ЄБРР за підтримки Адвокатського об'єднання “Арцінгер” та Ради бізнес-омбудсмена. Зміст цього матеріалу розробило Адвокатське об'єднання “Арцінгер” за інформацією, актуальною на 9 грудня 2024 року, яка не обов'язково відображає погляди ЄБРР. Цей матеріал не є юридичною консультацією, автор не несе відповідальності за рішення або дії, здійснені на основі інформації, викладеної у віснику.

Вебсайт businessguide.ebrd.com.ua розроблено ЄБРР за підтримки Фонду корпоративного управління уряду Великої Британії та Північної Ірландії.

Цей онлайн-ресурс містить вичерпні юридичні та бізнес-керівництва, покликані забезпечити стійкість МСП. Вебсайт, створений у співпраці з місцевою командою підтримки розвитку малого та середнього бізнесу ЄБРР в Україні (ASB) та місцевими партнерами, серед яких Дія.Бізнес, Рада бізнес-омбудсмена та Європейська Бізнес Асоціація, містить унікальну інформацію для розвитку та відновлення українського бізнесу. Ресурс був адаптований в Україні Адвокатським об'єднанням “Арцінгер” та Бейкер Тіллі Україна.

Більше керівництв для МСП в Україні доступно на www.businessguide.ebrd.com.ua